

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Öğretmenlik mesleğinin insan kişiliğinin ve çağdaş toplumun gelişimindeki önemi ve rolünden hareketle 5 Ekim 1966 yılında UNESCO temsilcileri ile ILO tarafından uluslararası katılımlı bir konferansta “Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi” oybirliği ile kabul edilmiştir. Bu tarihe binaen Birleşmiş Milletlerin Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından 5 Ekim, 1994’ten beri Dünya Öğretmenler Günü ilan edilmiş ve 100’den fazla ülkede her yıl kutlanmaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde öğretmenler günü olarak kutlanan 5 Ekim’i Türkiye öğretmenlere yönelik ihraçlar, açığa almalar, hak kayıpları ile karşılamaktadır. Son bir ay içerisinde hukukun en temel prensiplerinin yok sayılarak fişlemeler, ihbarlar ve keyfi uygulamalar ile 28 bin 163 öğretmenin meslekten ihraç edildi, 11 bin 301 öğretmenin açığa alındı, güvencesiz ve yandaş istihdamın yaygınlaştırıldı, siyasal düşüncelerinden, yaşam tarzlarından, sendikal faaliyetlerinde ötürü tüm eğitim emekçileri hedef haline getirildi. Eğitim emekçilerinin yaşadıkları sorunların tüm boyutları ile araştırılması ve özellikle 15 Temmuzdan sonra eğitim emekçilerine yönelik hukuksuz tüm uygulamaların açığa çıkartılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci İktüzüğün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Çağlar Demirel

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Öğretmenlik toplumun ve öğrencinin yaşamında önemli bir yer edinen entelektüel bir meslektir. Bu kapsamda öğretmen sadece bir öğretici değil Gramsci'nin tanımlamasıyla organik bir aydındır. Öğretmenin mesleki sorumluluğu sadece okul içi öğretim süreçleri ile sınırlı değildir. Çocuğun üstün yararı ilkesinden hareketle öğrencinin içinde bulunduğu toplumsal, siyasal, iktisadi çevreyi bir bütün olarak ele alıp öğrencilerin kendilerini, içinde yaşadıkları toplumu ve doğayı keşfetmeleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda sağlıklı bir gelişim göstermeleri için emek harcar. Bu bağlamda taşıdığı aydın kimliği gereği öğretmenlerin öğrencilerin yaşamını ve gelişimini doğrudan etkileyen siyasal, toplumsal ve iktisadi sorunlara duyarsız olması beklenemez. Öğretmenlerin insan kişiliğinin ve çağdaş toplumun gelişimindeki bu rolü ve öneminden hareketle UNESCO 5Ekim'i, 1994'ten beri Dünya Öğretmenler Günü ilan edilmiş durumdadır. Dünyanın 100'den fazla ülkesinde 5 Ekim öğretmenlerin toplumsal önemine dikkat çekilerek kutlanmakta ve mesleki gelişim olanakları tartışılmaktadır. Maalesef Türkiye'de ise uzun yıllardır öğretmenlik mesleğinin toplumsal rolü ve önemi göz ardı edilerek çok sayıda pedagojik, mesleki, toplumsal, hukuksal, iktisadi sorunla karşı karşıya bırakılmaktadır.

Özellikle AKP'nin iktidar olduğu 2002'den bugüne ise öğretmenlik mesleğinin "aydın" kimliği giderek törpülenmekte "itaat eden öğretmen" tipi dayatılmaktadır. Öğretmenlik tamamen teknik bir mesleğe indirgenmeye çalışılmakta ve öğretmenlik mesleğinin okul ve toplum içindeki rolü ile ülkenin sosyal ve ekonomik olarak gelişimindeki kritik görevleri görünmez kılınmaktadır. Öğretmenler az çalışan çok tatil yapan bir meslek olarak itibarsızlaştırılmakta, mali ve özlük hakları her geçen gün ellerinden alınmaktadır. AKP iktidarlara süresince öğretmenlerin çalışma ve yaşam koşulları giderek ağırlaşmaktadır. Öğretmenlerin meslek ve insan onuruna yakışır bir ücret almaları sağlanmamıştır. Günümüzde yapılan araştırmalarda öğretmenlerin yaşadıkları en temel sorunların başında; maddi koşulların zorlaşması ve maaşlarının yetersizliği, meslek saygınlığının olmaması, siyasi kadrolaşma ve artan baskılar sıralanmaktadır. Bugün öğretmenlerin en fazla endişe duyduğu konuların başında iş güvencesinin kaldırılacağına yönelik kaygılardır.

Özellikle 15 Temmuz Darbe girişiminin ardından mevzuat ve hukuki hükümet tarafından yok sayılmış ve eğitim emekçilerinin iş güvencesi fiili olarak ortadan kaldırılmış durumdadır. Öğretmenlik mesleğinin güvensizleştirilmesine yönelik AKP iktidarının uyguladığı politikaların 15 Temmuz darbe girişiminden sonra yoğunlaştığı, ihraçlar, açığa almalar ve mülakata dayalı sözleşmeli öğretmen uygulaması ile yeni bir boyut kazanmış durumdadır.

1 Eylül'de yayınlanan 672 sayılı OHAL KHK'si ile Darbe girişimi ve paralel yapı ile ilişkisi somut bir şekilde ortaya konulmadan, yargılama aşamasında değerlendirilecek olan somut delil

tartışması yapılmadan, adli ve idari soruşturma süreçleri sağlıklı bir şekilde işletilmeden 1,5 ay gibi kısa bir sürede 28 bin 163'ü öğretmen kamu görevinden ihraç edildi.

Darbe ile hiçbir şekilde ilişkisi olmayan çok sayıda aktivist, muhalif, demokrat kimliğinden, siyasal düşüncesinden, yaşam tarzından ve sendikal faaliyetlerinden kaynaklı olarak görevden alınmıştır. 8 Eylül'de ise 11.301 öğretmen sadece sendikal faaliyetleri nedeniyle açığa alındı. Açığa alınanların sendikalara dağılımı incelendiği zaman hedefin hükümetin yanlış eğitim politikalarının bugüne kadar her platformda karşısında durmuş bilimsel, laik, anadilinde, parasız ve çoğulcu eğitimin savunucusu olan Eğitim Sen olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

Sendikal faaliyetleri, yaşam tarzları, siyasal görüş ve düşünceleri üzerinden yapılan fişlemeler sonucu açığa alınan ya da ihraç edilen öğretmenler Türkiye'de bilimsel, laik, demokratik, çoğulcu, parasız eğitimin savunucularıdır. AKP bu uygulama ile aynı zamanda eğitim camiasından bu düşünceleri de tasfiye etmek istiyor. İhraç edilen ve açığa alınan öğretmen sayısı 40 binin üzerinde. Görevden almalar ile AKP aynı zamanda kadrolaşma için iktidarına muazzam bir zemin oluşturmuştur. Yapılan ilk icraatlardan biri mülakat ile sözleşmeli öğretmenliğin OHAL KHK'si ile yasalaştırılması olmuştur.

Eğitim emekçilerine yönelik tüm baskı, hukuksuzluk ve hak kayıplarının tüm boyutları ile araştırılması amacı ile bir meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.